

Hailuodon
kunnan ja yhdistysten
yhteistyöasiakirja

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Yhteistyön tavoite ja tarkoitus	3
3 Kunnan tuki yhdistyksille	4
3.1 Kuka voi hakea tukea ja avustuksia?	4
3.2 Kenelle ja mihin tarkoitukseen tukea ja avustuksia myönnetään?	4
3.3 Periaatteet	4
3.4 Avustukset: milloin haetaan, myöntäminen, mihin avustuksia ei myönnetä	5
3.5 Tilojen käyttö.....	5
3.6 Yhdistysten viestintä.....	6
3.7 Muut tukimuodot.....	6
4 Kunnan ja yhdistysten yhteistyö ja sen kehittäminen.....	7

1 Johdanto

Hailuodossa toimii Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan (30.8.2018) 35 yhdistystä. Asukaslukuun suhteutettuna Hailuoto on kaikista Pohjois-Pohjanmaan kunnista neljän yhdistysrikkaimman kunnan joukossa, 28 asukasta per yhdistys.

Yhdistykset toimivat kunnan kumppanina ja ovat tärkeä osa kunnan hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen työtä. Yhdistykset järjestävät kuntalaisille mm. kerho- ja vertaistoimintaa, liikuntapalveluja, kulttuuritoimintaa, tapahtumia ja tilaisuuksia. Yhdistyksillä on merkittävä rooli kunnan elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjinä.

Yhdistystoiminta on jäsenten yhteistä toimintaa yhteisen aatteen hyväksi. Suomalaisen yhdistymisvapauden mukaisesti yhdistys voi olla rekisteröity tai se voi toimia rekisteröimättömänä. Yhdistyksen tavoitteena voi olla yhteisen hyvän asian, ajatuksen tai vaikka harrastuksen edistäminen. (Patentti- ja rekisterihallitus 3.4.2018:

https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/rekisteroity_ ja_rekisteroimat on_yhdistys.html)

Tämän asiakirjan laadinnassa ovat olleet mukana sekä kunnan virkamiehet, erityisesti kunnan järjestöyhdyshenkilö sekä markkinointi- ja viestintäsuunnittelija, paikalliset yhdistykset sekä Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen hallinnoima Pohjois-Pohjanmaan järjestörakenne -hanke. Tarve yhteistyöasiakirjan laatimiselle heräsi, kun yhdistykset kokoontuivat kunnan ja Pohjois-Pohjanmaan järjestörakenne -hankkeen kutsumana koolle tammikuussa 2018 ja yhteistyön eri muotoja työstettiin työpajoissa yhdistystoimijoiden kanssa. Työpajojen pohjalta päätettiin työstää yhteistyössä kunnan ja yhdistysten kanssa yhteistyöasiakirja, jossa luodaan selkeät pelisäännöt ja ohjeet mm. järjestöavustuksille ja tilojen käytölle. Pohjana tässä työssä käytettiin Enontekiön kunnan yhteistyöasiakirjaa (<https://enontekio.fi/web2017/wp-content/uploads/2016/09/Enontekio-konsernin-ja-kolmannen-sektorin-yhteistyöasiakirja-4.1.2017.pdf>) sekä ESKO-hankkeessa kehitettyä järjestöavustusmallia. Kunta kutsui yhdistykset koolle teeman ympäriltä yhteensä kolme kertaa kevään ja syksyn 2018 aikana. Yhteistyöasiakirjan sisältöä oli myös mahdollista kommentoida sen työstämisen eri vaiheissa.

2 Yhteistyön tavoite ja tarkoitus

Yhdistystoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja yhdistystoiminnan tarkoitus on toteuttaa sitä tehtävää, mikä yhdistykselle on sen säännöissä määritelty. Yhdistyksillä tarkoitetaan tässä kaikkia Hailuodossa toimivia yhdistyksiä, palveluntuotantoon osallistuvia yhdistyksiä sekä harrastus- ja muuta toimintaa järjestäviä yhdistyksiä. Hailuodon yhdistystoimijoiden näkemys on, että yhdistysten perustoiminnan lisäksi yhdistysten toiminnan tulee myös tukea kunnan strategiaa ja hyvinvointisuunnitelmaa niiltä osin, kuin se soveltuu yhdistyksen toimintaan. Yhdistyksillä ja kunnalla on yhteinen päämäärä: tukea kuntalaisten hyvinvointia ja tuottaa myös ennaltaehkäisevää toimintaa kuntalaisille. Jotta tätä yhteistä tavoitetta kohti päästään, tulee kunnan tukea yhdistystoimintaa tunnistamalla ja tunnustamalla yhdistysten merkitys kunnalle, maksamalla yhdistyksille avustuksia, tarjoamalla maksuttomia tiloja yhdistysten käyttöön, kutsumalla yhdistykset säännöllisesti koolle kunnan nimetyn järjestöyhdyshenkilön toimesta, tukemalla yhdistysten viestintää esim. kuntatiedotteessa sekä ottamalla yhdistykset mukaan kunnan toimintojen suunnitteluun ja kehittämiseen sekä hyödyntämällä yhdistysten kokemusasiantuntijuutta.

Tämän asiakirjan tarkoituksena on

- selkeyttää avustuskriteerejä sekä tehdä avustusten hakuprosessista selkeä, yksinkertainen ja avoin
- selkeyttää tilojen käyttöön liittyviä pelisääntöjä
- mahdollistaa uudenlainen, tiiviimpi yhteistyö kunnan kanssa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- mahdollistaa yhdistysten välisen yhteistyön kehittymistä sekä lisätä yhdistystoiminnan houkuttelevuutta ja kiinnostavuutta sekä lisätä yhteisöllisyyttä
- lisätä yhdistysten mahdollisuuksia tuottaa erilaisia tapahtumia ja toimintaa kuntalaisille, vapaa-ajanasukkaille ja matkailijoille

3 Kunnan tuki yhdistyksille

Tuella tarkoitetaan tässä kunnan tarjoamaa tukea yhdistyksille avustusten ja tilojen muodossa, yhdistysten viestintää tukevaa toimintaa sekä muuta mahdollista tukea.

3.1 Kuka voi hakea tukea ja avustuksia?

Tukea ja avustuksia myönnetään seuraaville tahoille

- Hailuodon rekisteröityneet yhdistykset
- yhdistyksille/ryhmille, joilla on paikallista toimintaa Hailuodossa, mutta yhdistyksen kotipaikka on muualla, esim. paikalliset vertaistukiryhmät tai harrasteryhmät
- kansalaisjärjestöt
- muut mahdolliset tahot, jotka täyttävät asetetut vaatimukset tuen ja avustuksien saamiselle
- Huom! Yksityishenkilöt voivat hakea ainoastaan yksittäisiä kerta-avustuksia tapahtuman tai tilaisuuden järjestämiseen (avustus haettava ennen tilaisuutta ja kulut korvataan kuitteja vastaan)

3.2 Kenelle ja mihin tarkoitukseen tukea ja avustuksia myönnetään?

Hailuodon kunta tukee yhdistyksiä ja yhteisöjä, jotka

- tukevat kuntalaisten ja kunnassa vierailevien (esim. vapaa-ajan asukkaat) hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä ja sosiaalista pääomaa
- parantavat elinvoimaa ja viihtyisyyttä Hailuodossa
- tukevat harrastus- ja virkistystoimintaa

3.3 Periaatteet

Hailuodon kunta myöntää ja määrittää avustukset ja tuen seuraavien reunaehtojen ja periaatteiden perusteella

- kunnan rahatilanteen mukaan (vuosittain määriteltävä avustussumma yhdistysten toimintaan)
- kunta määrittelee vuosittain teemat hyvinvoinnin painopisteiden mukaisille avustuksille
- hakemuksen merkityksen mukaan avustuslajeittain:
 - o perustoiminta-avustukset
 - o kerta-avustukset

- hyvinvoinnin painopisteiden mukaiset avustukset
- hakemuksen merkitys koostuu
 - kuntalaisten hyvinvointia edistävän vaikutuksen perusteella
 - kunnan toimintaa hyödyttävän toiminnan laadun ja määrän arvion perusteella
 - hakijan toiminnan aktiivisuuden mukaan
 - kunnan näkyvyyden ja kuntakuvan parantamisen perusteella

3.4 Avustukset: milloin haetaan, myöntäminen, mihin avustuksia ei myönnetä

Kunta osoittaa vuosittain talousarviossa määrärahan avustuksiin taloudellisen tilanteensa mukaisesti. Haku-aika vaihtelee avustuslajeittain, katso tarkemmat ohjeet liitteestä.

Avustushausta tiedotetaan sähköpostitse niitä yhdistystoimijoita, joiden yhteystiedot kunnalla on, kunnan nettisivuilla, kuntatiedotteessa sekä some-kanavilla (twitter, facebook).

Avustukset haetaan lomakkeella, joka löytyy kunnan nettisivuilta osoitteesta

www.hailuoto.fi/lomakkeet tai niitä voi hakea kunnan järjestöyhdyshenkilöltä / kunnantalolta.

Hakujan päätyttyä hakijoille ilmoitetaan kahden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä myönnetty avustussumma sekä perustelut avustuksen myöntämiselle. Avustuksia saaneet yhdistykset ja myönnetyt avustussummat ovat myös nähtävissä kunnan nettisivuilla.

Avustuspäätöksistä voi hakea kuntalain mukaisesti oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle.

Kunnan myöntämän avustuksen saanut yhdistys sitoutuu siihen, että se avustuspäätöksen mukaisesti antaa selvityksen avustuksen käytöstä, annetun määräajan kuluessa. Mikäli pyydettyä selvitystä ei anneta annettuun määräaikaan mennessä, avustus peritään takaisin.

Avustuksia ei myönnetä

- tapahtumaan tai toimintaan, joka on jo toteutunut. Jälkikäteen haettavia hakemuksia ei oteta käsittelyyn
- hankkeisiin, jotka tukevat merkittävästi liiketoimintaa ja joiden pääasiallinen tarkoitus on voiton tavoittelu
- hyvien tapojen vastaiseen toimintaan

Kunnan myöntämät avustukset jaetaan kolmeen eri lajiin:

1. Perustoiminta-avustuksiin
2. Kerta-avustuksiin ja
3. Hyvinvoinnin painopisteiden mukaisiin avustuksiin

Avustuslajit kriteereineen on esitelty tarkemmin liitteessä (LIITE 1). Avustuskriteerit käydään läpi yhdessä yhdistysten kanssa valtuustokausittain ja tarvittaessa niihin tehdään muutoksia.

3.5 Tilojen käyttö

Kunnan kaikkien tilojen tulee olla optimaalisesti käytössä, mikä on sekä kunnan että yhdistysten ja kuntalaisten etu. Tilojen käyttöperiaatteet tulee kirjata selkeästi ylös yhteistyösopimukseen.

Hailuodon kunta tarjoaa yhdistyksille tilat ilmaiseksi käyttöön yhdistyksen järjestämään maksuttomaan ja/tai avoimeen toimintaan, eli yhdistysten kokouksiin, kerhoihin, tapahtumiin ja muuhun toimintaan.

Kaikki kunnan tilat löytyvät liitteenä olevasta taulukosta (LIITE 2). Listassa on kirjattuna tilan koko, mitä tekniikkaa tilassa on käytettävissä, muut ominaisuudet, mitkä tilat ovat käytettävissä vain kesäisin ja mitkä ympäri vuoden. Yhdistysten tilavaraukset hoidetaan puhelimitse tai sähköpostitse, tilataulukosta löytyy tieto siitä, mikä taho vastaa mistäkin tilasta. Kunnan järjestöyhdyshenkilö selvittelee yhdessä kunnan viestintäsuunnittelijan kanssa myös sähköisen tilavaraukscalenterin käyttöönottoa.

Käyttöperiaatteet ja käytännöt:

- tiloja käyttävä yhdistys nimeää tilaisuudessa paikalla olevan vastuuhenkilön, joka huolehtii, että tila luovutetaan siinä kunnossa, kuin se saatiin
- yhdistykset sitoutuvat pitämään tilat siisteinä ja toiminnan tarkoituksenmukaisena
- tilojen käyttö perustuu luottamukseen, jos tiloja ei esim. siivota tai väärinkäytöksiä ilmenee, tästä määrätään sanktiot yhdistykselle, esim. tilojen luovuttamisen lopettaminen tai rahallinen korvaus siivouksesta tms.
- tilaisuuksia järjestettäessä esteettömyys tulee huomioida aina kuin mahdollista

3.6 Yhdistysten viestintä

Kunnan nettisivujen tapahtumakalenterissa voi maksutta ilmoittaa yhdistysten tapahtumista. Ilmoitukset tapahtumakalenteriin voi tehdä netissä osoitteessa www.hailuoto.fi tai soittamalla kunnan tiedottajalle.

Hailuodon kunta tukee yhdistyksiä tarjoamalla yhdistyksille maksutta ilmoitustilaa kuntatiedotteesta. Ilmoitustila on tarkoitettu yhdistysten tapahtumista ja toiminnasta ilmoittamiseen. Paikallisten yhdistysten ilmoitukset ovat maksuttomia ilmoituksen koosta riippumatta. Ilmoitukset toimitetaan Hailuodon kunnan markkinointi- ja viestintäsuunnittelijalle sähköisesti kuukauden 5. päivään mennessä os. **tiedote@hailuoto.fi**.

Kunta velvoittaa, että avustuksia saavat yhdistykset ilmoittavat perustietonsa maksuttoman ihimiset.fi -verkkopalvelun kautta. Verkkopalveluun rekisteröityminen tapahtuu osoitteessa <https://www.ihimiset.fi/rekisteroityminen/>.

3.7 Muut tukimuodot

- järjestöyhdyshenkilön palvelut ja yhteydenpito; yhdistysiltojen kokoonkutsuja, yhteistyön koordinoija, tarvittaessa mukana tapahtumien suunnittelussa
- kunnan työntekijöiden työpanos; mukana tapahtumien suunnittelussa, ideoimisessa ja markkinoinnissa
- hankkeet; tiedoksianto, tiedottaminen
- materiaallinen tuki esim. urheiluvälineiden, kunnan laitteiden (äänentoisto) käyttö
- yhteishankinnat; yhdistys hankkii yhdessä kunnan tuella
- kopiointi mahdollista kunnantalolla (maksullista)
- isojen tapahtumien yhteistoteuttaminen, esim. avajaisosio kunnan toteuttamana mahdollisuuksien mukaan
- kuntalaisä yhdistyksille pitkäaikaistyöttömien palkkaamiseen

4 Kunnan ja yhdistysten yhteistyö ja sen kehittäminen

Säännölliset tapaamiset

Kunta sitoutuu kutsumaan kaikki yhdistystoimijat koolle vähintään kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin. Tarvittaessa tapaamisia voi olla useamminkin. Kunnan järjestöyhdyshenkilö vastaa siitä, että säännölliset tapaamiset toteutuvat. Avustuksia saavat yhdistykset veloitetaan osallistumaan kunnan koollekutsumiin yhdistysiltoihin.

Yhdistysten osallistaminen kunnan toiminnan suunnitteluun

Uusia työryhmiä perustettaessa pyritään aina kutsumaan työryhmään mukaan edustus niistä järjestöistä, joita asia koskee tai joilla on tarjota asiantuntemusta käsiteltävään asiaan.

Yhteistyö tapahtumien osalta

Kunta ja yhdistykset järjestävät tapahtumia yhteistyössä (esim. Siikamarkkinat, Kyläjoulukalenteri). Järjestöyhdyshenkilö kutsuu yhdistykset koolle yhteiseen suunnittelupalaveriin tapahtumien osalta.